

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

KRISTIANIA: UNIVERSITETET VID KARL JOHANSGADE.

24. DE ÅRG.

DEN 14 JANUARI 1923

N:O 16

Foto. Rensfeldt, Kristiania.

Fredrik Ramm

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

FREDRIK RAMEL.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Diplomatiska kåren i Norges huvudstad är som bekant en nyskapsel av 1905 års unionsupplösning. Ej ens Sverige hade dessförinnan där någon officiell representant, om man ej vill betrakta den under unionens första årtienden emellanåt förordnade ståt-hållaren som sådan de tider, då denne var en svensk man. De första åren efter 1905 intog den svenska beskickningens chef som lätt inses en synnerligen delikat ställning och till dess förste innehavare utsågs också en så erfaren och habil man utanför den diplomatiska karriären som dittillsvarande kommerserådet Ernst Günther. Redan efter tre år (1908) överflyttade denne emellertid till envoyéposten i Köpenhamn och fick då till efterträdare frih. Gustaf Falkenberg. Även under dennes cheftid fortfor den svenske envoyén emellertid att intaga den reserverade hållning 1905 års händelser ansågos påbjuda. Det var först sedan efter frih. Falkenbergs övertagande av sändebudsposten i Madrid dåvarande kabinettssekreteraren frih. Fredrik Ramel år 1913 utnämns till envoyé, som förhållandena undergingo en förändring till det bättre: det svenska sändebudet intager numera i Kristiania en lika framträdande som ansedd ställning, var till icke blott de stora världshändelserna, utan även värdefulla personliga egenskaper givit anledningen.

Friherre *Sten Gustaf Fredrik Troil Ramel* är född i Malmö den 9 december 1872 samt äldste son till dåvarande underlöjtnanten, sedermera rytmästaren vid Kronprinsens husarregemente Hans Fredrik Ramel och hans maka Anna Carolina Alexandrina von Troil. Fäderneätten är i besittning av den förnåma skånska godsägaradelns allra blåaste blod. Dess pommerska ursprung kan följas tillbaka till 1200-talets mitt, till Danmark som den redan under Fredrik II:s regering och förvärvade sig där, särskilt i Skåne, enastående godsbesittningar. Vid detta landskaps övergång till Sverige lät en gren av ätten 1664 naturalisera sig på svenska riddarhuset och torde nu jämte den Beckska (Beck-Friisska) och Barnekowska vara den enda av de dåvarande skånska adelsätterna, som bibehållit sig i fäderneprovinsen. Modern åter var enda dotter till den högt uppburna Malmöhus-landshövdingen Samuel Gustaf von Troil.

Efter att år 1890 ha avlagt mogenhetsexamen vid Malmö högre allmänna läroverk kom Fredrik Ramel samma år som student till Lund, där han ägnade sig åt juridiska studier. Utrustad icke blott med en mindre vanliga begåvning, utan även med synnerlig arbetsförmåga avlade han redan 1894 — alltså efter blott 3½ års universitetsvistelse och vid ännu ej uppnådda 22 år — juris utriusque kandidatexamen och inträdde därefter omedelbart på den diplomatiska banan, där han efter anställning som attaché i Paris och tjänstgöring dels vid beskickningen därstädes, dels vid generalkonsulatet i Havre år 1897 erhöi sin första anställning inom utrikesdepartementet som andre sekreterare. I denna befattning kvarstod han med kortare avbrott för legationssekreterareförordnanden i Berlin till år 1903, då han blev förste sekreterare och under första halvåret 1905 jämväl tjänstgjorde som t. f. chef för legationsavdelningen. Omedelbart efter unionsbrottet utnämndes han så till legationssekreterare i Köpenhamn, där han under längre tider såväl 1905 som 1906 förestod beskickningen som chargé d'affaires under dåvarande legationschefen Hjalmar Hammarskjölds tjänstledigheter för statsråds- och andra uppdrag. På sommaren 1906 återvände han så en kortare tid till utrikesdepartementet i Stockholm, men utnämndes på hösten samma år till legationsråd i Berlin och tjänstgjorde nu i den tyska rikshuvudstaden, tills han år 1908 hemkallades för att övertaga kabinettssekreterareposten efter greve Albert

Ehrensvärd, sedan hans legationschef greve Arvid Taube ett par månader tidigare efterträtt frih. Eric Trolle som utrikesminister.

På denna centrala post i den svenska utrikesförvaltningen kvarstod baron Ramel nu i icke mindre än fem år, men utnämndes som ovan antytt år 1913 till sin nuvarande post i Kristiania.

Under de snart tio år han tillbragt på denna krävande plats har baron Ramel haft glädjen se Sveriges och Norges inbördes förhållanden allt mera förbättras, så att de nu utan inskränkning kunna betecknas som hjärtliga. Kraftigt bidrogo naturligtvis här till det gemensamma uppträdandet vid neutralitetsförklaringarnes utfärdande 1914 och det strax därefter följande trekungamötet i Malmö. År 1915 kom här till som pricken över i-et konung Gustaf V:s första besök hos det norska kungahuset, det yttre vittnesbördet om, att vad som ägt rum 1905 ej längre finge tillätas grumla förhållandena mellan de båda broderfolken. I vad mån Ramel bidragit till denna glädjande utveckling, undandrager sig naturligtvis ännu allmänhetens bedömande, men vad som är var man känt är, att han rent personligen lyckats tillvinna sig allmänna och djupa sympatier icke blott hos de norska myndigheterna, utan även i de breda befolkningsslagen. Vid ett tillfälle, då han hemkallades för ett särskilt uppdrag, som förmodades möjligen komma att medföra hans avflyttning från Kristiania, inträffade också det ganska enastående, att den norska prässen med stor enighet yrkade på hans snara återvändande, vilket var desto mera anmärkningsvärt, som det skedde vid en tidpunkt, då Sveriges och Norges neutralitetspolitik mera än vid något annat tillfälle under världskriget hotade att gå i sär på grund av Tysklands obegränsade u-båtskrig.

Det nämndes om ett baron Ramels särskilda diplomatiska uppdrag, sådana har han utfört vid flera tillfällen. År 1914 var han sålunda förordnad till svensk delegerad vid förhandlingar rörande Spetsbergsfrågan, vilka förhandlingar dock knappt hunno börja på grund av krigsutbrottet. År 1915 deltog han som svenskt ombud i de svensk-ryska konferenser, vilka avsågo den definitiva sammanknytningen av svenska och finländska järnvägsnäten. År 1917 anlätades han av utrikesministern som särskilt sakkunnigt diplomatiskt biträde. Följande år togs hans omfattande kannedom om utrikes tjänstens detaljer i anspråk för den kommitté, som hade i uppdrag att utarbeta förslag till denna tjänsts omorganisation och år 1919 anlätades han för den kommitté, som hade i uppdrag att avgiva förslag till grundlagsbestämmelser avseende samarbete mellan regering och riksdag i utrikespolitiska frågor (den s. k. utrikesnämnden). Åren 1921 och 1922 har han fungerat som förste suppleant för Sveriges ombud vid Folkens Förbunds assemblée. Vid flera tillfällen har hans namn också nämnts som utrikesministerämne och det har nog åtminstone vid ett tillfälle endast berott på honom själv, att han ej befordrats till excellensvärdigheten.

Bland svenskarne i Kristiania är envoyén Ramel synnerligen högt uppburna genom det intresse han lagt i dagen för landsmännens personliga såväl som gemensamma angelägenheter. I det svenska föreningslivet utgör han den oskattbara medelpunkten. Det svenska kyrkobygget i Kristiania har i honom haft sin otvivelaktigt framste tillskyndare och i det samma har han rest sig ett varaktigt minnesmärke av sin ministertid.

Sedan år 1899 är Ramel gift med friherrinnan Ida Lovisa Elisabeth von Essen, dotter av envoyén greve Hans Henrik von Essen och hans maka, född grevinnan Gyidenstolpe.

Till bild å sid. 248

En vacker gård till i kriget på Tysklands sida stupade svenskar agnades deras minne genom överlämnandet av en svensk fana till Zeughaus i Berlin. Fanan, som astadkommits genom insamling inom svenska officerskåren, överlämnades av en svensk officersdeputation med översten och chefen för Smålands hurarregemente greve G. Hamilton i spetsen, genom en enkel högtidlighet i Ruhmeshalle. Greve Hamilton erinrade i ett kort tal om de stupade svenskarna och deras insats i det stora kriget, vilket besvarades av det tyska riksvärnets chef general Seeckt med ett kort anförande. Även tyghusförvaltningens direktör frambar ett tack och försäkrade att fanan skulle erhålla en hedersplats bland minnena från den mångåriga, svåra kampen.

*

Som H. 8. D:s läsare kanske erinra sig överlämnades i februari 1922 en liknande svensk fana till Invalidmuseet i Paris från överlevande frivilliga svenska deltagare i kriget å fransk sida. (Se H. 8. D. årg. XXIII: 24).

FOTOGRAFER, YRKES- och AMATÖR-

inbjudas att sända nytagna, vackra landskapsbilder lämpliga för säsongen till

Första-sides-vignetten —

över helsidesporträttet. — Fotografi för detta ändamål måste vara så beskaffad att bilden bibehåller sin karaktär vid reproduktion i formatet 140 mm. längd och 50 mm. höjd med infällande av tidningens namn i bilden.

Även fotografier — landskaps- och genrebilder samt porträtt — lämpliga för

Omslagsvignetten —

— å omslagets första sida — äro välkomna.

Använda fotografier honoreras.

REDAKTIONEN.

14 Januari 1923 Lösnummer 35 öre

HVAR 8 DAG

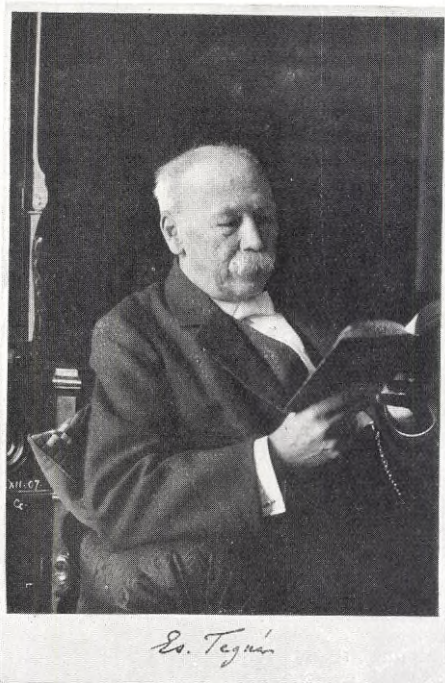
• ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 16.

I rödbrun dubbeltonfärg.

En porträttstudie av vår landsman, den tidigare i Paris och nu i Monte Carlo lika framstående fotografen ALBIN. Det vackra porträttet är av en ung i Monaco infödd dam (Monégasque).

PROFESSOR EMERITUS ESAIAS TEGNÉR.
80 år den 13 januari.

Data å sid. 254. — Efter fotograf. Klische: Sjöberg, Gbg.

Till bilder å sid. 252.

Ännu ett led i konferenspolitikens misslyckande lades till de föregående, då den tidigare med så stora förhoppningar motsedda sammankomsten i Paris mellan de allierades delegationer med Poincaré, Bonar Law, della Toretta och Theunis i spetsen, efter tvenne dagars förhandlingar den 4 januari avbröts genom den engelska delegationens hemresa utan att några definitiva resultat vunnits. Den sedan länge bestående, djuggående divergensen mellan engelsk och fransk syn på skadeståndsproblemet, främst då på medlen för ett tillfredsställande ordnande av betalningarna, kunde lika litet denna gång som på den närmast föregående Londonkonferensen den 9—11 december (se H. 8 D. n:r 13) utjämnas. Samtliga representerade makter framkommo med förslag, men av dessa tilldrogo sig helt naturligt det franska och det engelska den största uppmärksamheten i sin starka motsättning mot varandra. England företrädde genom Bonar Laws förslag en affärsmässig synpunkt, som framför allt tar hänsyn till Tysklands betalningsförmåga och därför ansåg dels.

Forts. å sid. 252.

I *Veckans Porträtt Galleri* återfinnes det senaste porträttet av professor Esaias Tegnér jämte korta data — biografii och helsidesporträtt återfinnes i årg. XIV: 15 —, men ha vi från den fräjdade och vördnadsvärde vetenskapsmannen på vår hemställan om lån av senaste porträtt fått mottaga det unika originalporträtt som härvid för första gången reproduceras. Professor Tegnér skriver härom:

“Det samtidigt sända porträttet är ej det senast utförda, men är ej förut reproducerat och har det särskilda intresset att det (utan retusch) är utfört av den utmärkte akvarellisten och älsklige skalden Alb. Gellerstedt (min kollega i Svenska akademien), som också såsom fotograf var mycket framstående. Om jag ej minnes orätt, var han en bland prisdömarne vid en stor internationell fotografiutställning i Leipzig”.

TILL K. TEATERNS 150-ÅRSJUBILEUM.

FÖR H. S. D. AV FIL. D:R KJELL STRÖMBERG.

När K. Teatern i dagarna begår sitt 150-årsjubileum, kan det visserligen icke sägas, att innehållet i den glädjebägare, som givetvis kommer att tömmas med anledning av evenemanget, är alldeles fritt från malört. Tiderna äro bistra, och det är inte bara den svenska operan, som nu seglar fram i hård motvind. Runt om i Europa ha motsvarande institutioner att kämpa med svårigheter, som knappast kunna kallas självförvållade och inför vilka man på sina håll kapitulerat; det är sålunda icke länge sedan en notis gick genom pressen av innehåll, att världsstaten Londons enda stående opera omdanats till revy- och filmteater. Den svenska operan har, trots mycken och, må det sägas rent ut, ganska oförtjänt brist på uppmuntran, intill dessa yttersta tider icke blott uppenållit sina vackra traditioner utan också tagit nya initiativ, med andra ord: visat sig mäktig en ständig förnyelse, som i många avseenden låtit den framstå som ett mönster för utlandet och som helt visst av en framtida opartisk historieskrivning skall erkännas. Vid motvind har den varit van, sedan den första entusiasmen lagt sig över den skönhet, varmed nationen lät sig bländas, när ridån första gången gick upp för det invigningsprogram, som i ursprunglig form upprepas vid jubileumsföreställningen, men alla stormar har den hittills ridit ut, och det är ingen anledning att miss-trösta om framtiden, därför att vädret allt jämt är byigt.

Det varmed andra nationer slutat, börjar man med hos oss — så karakteriserade K. Teaterns förste chef, frih. Gustaf Johan Ehrenswärd, en smula ironiskt den operaskapelse, som en skönhetsälskande kung formligen stampade fram ur den karga svenska marken under loppet av några få år. Operan var 1700-talets populäraste konstform på teaterns fält, och den hade, särskilt i Frankrike, nått en yttre och inre fulländning, som knappast förr eller senare nåtts, vid den tidpunkt, då Gustaf III realiserade sin stora renässans-tanke. Den 18 januari 1773 stod det nyrestaurerade Bollhuset uppe vid Slottsbacken redo att emottaga allt vad Stockholm ägde av förnämt och vittert folk, och de "fosterländska muserna", varåt templet helgats, voro knappst igenkännliga i den praktfulla välska skrud de nu för första gången framträdde i. En tysk-italiensk kapellmästare, Francesco Uttini, hade visserligen gjort musiken, men "Thetis och Pelée", i övrigt Gustaf III:s och Johan Wellanders verk, räknas dock med skäl som vår första svenska opera. En svensk dekorationsmålare, den duktige Lorens Sundström, hade dessutom levererat den magnifika uppsättningen, låt vara även den efter franska mönster. Det första årtiondet av den nya konstanstaltens verksamhet bjöd den svenska publiken på det bästa, som stod att uppdriva inom den dåtida operapertoaren, och det förtjänar särskilt omnämnas, att den allra nyaste och största stjärnan på operakonstens himmel, reformatorn Glück, tillhörde de flitigast spelade vid sidan av de

Foto. Ellqvist, Stockholm.

Kliché: Göta Ribbrå & Klichéanstalt, Öbg

DET NU FÖRSVUNNA GAMLA OPERAHUSET på samma plats där nuvarande K. Teatern är belägen.

gamla och beprövade mästare: Lulli, Charpentier, Couperin, Grétry, Rameau och vad de allt heta. Men även inom landet blomstrade en jämförelsevis rik operaproduktion på konungens direkta tillskyndan; själv skrev han texterna, och musikaliska talanger av en Naumanns, en Kraus', en abbé Voglers rang tonsatte dem. Kulmen nåddes 1786 med "Gustaf Wasa", konungens, Kellgrens och Naumanns klassiskt vordna mästerverk, därtill uppsatt av Desprès, den gustavian-ska epokens allttjämt uppnådde teatermålare.

Då hade den svenska operan redan i fyra år — sedan 1782 — residerat i Adelcrantz' ståtliga nybyggnad vid Gustaf Adolfs torg, vilken först mer än ett sekel senare skulle bli utbytt mot en ny. Samtidigt etablerades boskillnad med den dramatiska talscenen, som ensam fick disponera Bollhuset och därefter, sedan detta rivits, Arsenalen på nuvarande Carl XII:s torg. År 1825, efter dennas brand, fingo de båda scenerna åter kampera ihop i närmare ett halvt sekel; från 1860-talet har emellertid teatern vid Gustaf Adolfs torg så gott som uteslutande varit ägnad det musikaliska dramat i alla dess former.

Den nya teaterbyggnad, som uppfördes av Anderberg efter Garniers system åren 1891—97, har genom under de senaste åren företagna restaureringsarbeten bragts att motsvara mycket högt ställda krav på scenisk prestationsförmåga, och som musikrum torje den nuvarande, i måttfull barockstil dekorerade operasalongen söka sin like i världen.

Att räkna upp alla de lysande namn, som spritt glans över den svenska operascenen under de gångna 150 åren faller utanför plaren för denna korta erinran om det omedelbart förestående jubiléet. Elisabeth Olin och Carl Stenborg inledde raden av vokala artister, som i fortsättningen har att uppvisa namn som Jenny Lind, Charlotte Strandberg, Fritz Arlberg, Oskar Arnoldson, Anders Willman, Olefine Moe, Caroline Östberg, Signe Hebbe, Dina Edling, K. F. Lundqvist, Algot Lange, Arvid Ödmann, John Forsell, Mathilda Jungstedt och Nanny Larsén-Todsen, för att till slut nämna blott en enda av de betydande talanger, som nu illustrera vår operascen, vars karaktär av centralhård för den musikaliska kulturen i vårt land knappast kan anses ha lidit nämnvärdt avbräck genom utvecklingen av ett rikt konsertliv utanför dess murar.

Foto. Almqvist & Freinitz, Sthlm.

RYSKT DRAMA PÅ STORA DRAMATISKA TEATERN. "Labyrinten" av S. L. Poljakov. Scen ur 2:a akten. Fru Harriet Bosse (Varvara) och herr Anders de Wahl (Boris).

På Stora Dramatiska Teatern gavs den 5 januari S. L. Poljakovs drama "Labyrinten", efter att under hösten med framgång ha spelats i landsorten av Karin Molander-Lars Hanson-turnén. Så lär också förhållandet ha varit i Köpenhamn, där stycket ny-

bästa inom skådespelarens konst. Den omsorgsfulla regin lät också detta alster av intensiv och uppskakande rysk dramatik komma till sin rätt. Dekorationerna efter skisser av Lumchowsky vid Konstnärliga teatern i Moskva, voro i sin enkla och osökta realism av god verkan.

ligen givits å Dagmar-teatern, vid vilken premiär för övrigt författaren själv var närvarande. För Stockholmspubliken blev framförandet en intressant teaterafon. Möjligen kunde intrycket blivit starkt om framförandet i sin helhet bättre än som var fallet lyckats träffa den rätta ryska tonen; nu var det väl främst fru Harriet Bosse, som gav en fullgod scenisk framställning av den i sin kärlek och förtroende dödligt sårade unga kvinnan. Hennes utförande av den kvinnliga huvudrollen blev kvällens största behållning och det är svårt att föreställa sig att denna prestation skulle kunna överträffas. Även herr de Wahl hade av sin uppgift som den sanningssägande ryske poeten skapat en typ, som i innerlighet och på samma gång behärskning gav mycket av det

FIRMAN CAUDRON'S LILLA MASKIN på väg till Aérolsalonen i Paris, där den landar framför Grand Palais. Maskinen kommer att utställas på Internationella Luftfartsutställningen i Göteborg i juli 1923. — Efter *Journal*. Kliché: Göta, Öbz.

LIK EN TJUV OM NATTEN . . .

FÖR HVAR 8 DAG AV JANE GERANDT CLAINE.

EN VÅRMORGONEN hade fröken Dana, generalkonsulinnan Veyers unga dotter, fått ett högst egendomligt brev. Det var utan underskrift och meddelade henne bara i en något fortlig form att hon skulle få färska hälsningar från Lena Fredin, om hon ville fara ut till Lidingön efter frukosten. Lena var en ung sköterska, som hon haft i sin barndom och skilts vid med sorg. I de dagarna låg det något glatt och äventyrslystet över den där tösen, som reste till Amerika, där hon påstods ha gjort lycka. Tack vare gemensamma bekanta, talades det allt emellanåt om henne i den Veyerska familjen, men hennes före detta matmor hade ej bevarat ett synnerligen gott intryck av husets unga barnflicka.

När fröken Dana fick det anonyma brevet, var generalkonsulinnan emellertid ute på sin lantegendom. Och då den unga flickan satte sig på färjan, var det med en känsla av att bryta mot världsordningen, eftersom hon vågade handla så där på egen hand. Hon var hemmets docka och hennes omgivning bestod av idel gamla människor. Om hennes enda syster levat, skulle det varit en myndig fru eller fröken på hela fyrtiofyra år, och så ofta hon tänkte på skillnaden i ålder dem emellan, måste hon le för sig själv.

För henne vände sig allting i munterhet och därhemma skrattade de åt allt vad hon sade eller gjorde. Allesammans voro de efter sin tid och ingen tog henne på allvar. Inte fick hon röra sig fritt och obehindrat som andra flickor eller fatta ett beslut på egen hand. Hade hennes mamma varit hemma, skulle det gjorts alla möjliga invändningar, ifall hon yttat en halvdragen anda om sin avsikt att fara utom sta'n för att få hälsningar från Helena Fredin.

Hennes sköterska hade lämnat tjänsten därför att hon råkat i onåd och orsaken var konstig nog. Flickan hade helt enkelt visat husets yngsta dotter ett porträtt i sitt album och frågat den lilla vad hon tyckte om det, vilket var höjden av oförstånd. Ty då saken kom för generalkonsulinnans öron skickades Lena på dörren. Det där porträttet borde aldrig ha funnits i huset. Genom en jungfru, som pratat bredvid mun, hörde Dana att det skulle vara bilden av en fru, vilken sålt henne till Veyers, då hon var nyfödd. Hon gick själv till sin mamma och frågade, om det var sant, och hennes mor tog henne om huvudet med bägge händerna och bad henne lova att aldrig tänka på sådana dårskaper mera.

Men tankarna äro vildfåglar. Dem binder ingen. Vid det laget hade Dana redan fyllt åtta år, och vad hon hört glunkas om satt kvar i hjärncellerna, antingen det var löst skvaller eller vad det var. Porträttet i fråga blev det aldrig mera tal om, men under årens lopp undrade familjens Veyers yngsta tending ofta, hur det kunde komma sig att hennes mamma var så mycket äldre än mödrarna till hennes skolkamrater. Inte så värst gråhårig visserligen men...

De gamla dumma funderingarna svärmade ikring henne som en biflock, då hon steg ur spårvagnen, och hon kallade sig själv en åsna. I allmänhet tog hon rätt hårdhänta tag om sitt eget kära jag. De närmaste lågo på knä för henne och klemighet hade hon nog av. Ett och annat fast grepp om självmedet kunde inte skada, tyckte hon. Och hon kände sig sitta inne med egenskaper, som världen inte hade en aning om. Temperament till exempel. Vildhet till och med. En längtan mot de starka förmimmelserna, som säkerligen skulle skrämt hennes mamma, ifall hon haft en aning därom. Att gå och bli tagen för docka kunde ju vara trevligt nog, men

inte fyllde dylikt ut hela livet för en flicka på snart nitton år.

Aderton och ett halvt, om man skulle hålla sig till sanningen. Vad tjänade det till att göra sig äldre än man är? Hon ville sluta sig in i de årsringarna som i en blåklocka. Sitta där som en slända sitter i en ros och dricker sol. — Jag gör inte annat, tänkte hon. — Jag lycklig och kär i min lycka, betagen i alla de klara morgonstunder, som komma till mig liksom daggdropparna falla i en daggåpa och råga henne ända upp till randen. Mitt bröst är fullt av lycksalighet och jag går inte som andra människor — jag dansar — one step, two steps — till en ohörbar musik... Allt spelar för mig, det vårliga middagsljuset och de knoppande björkarna och snön som smälter i pölarna vad vägen... Jag är själv som en smältande snö, så varm och upplöst och färdig att bli något annat än jag var i går, i morse eller för ett ögonblick sedan...

Hon löste sin skinnkrage och såg ut i den skinnande luften med en känsla av att sekunden flög förbi henne lik en insekt, en vingad glädjeglöm, som hon skulle velat gripa och hålla i sin hand.

— Jag är ute på halvt olovliga vägar, tänkte hon, och min olydnad springer bredvid mig lik en vint-hund, nej, lik en ung katt, som ingenting i världen kan hålla i styr. Men om mamma visste vad jag tagit mig för skulle hon — ja, vad skulle hon göra? Gråla lite, men nog tål jag vid en smula grål för Lenas skull." Lena var snäll... Alltid kom hon med en massa roliga historier, när hon inte fick det infallet att gå efter sitt album och peka på ett visst porträtt, vars alla enskildheter fallit fröken Veyer ur minnet.

Nu gick den unga damen och såg sig om på vägen. "Bredablick 39" läste hon i sitt lilla brev. Och när hon stannade utanför en ståtlig villa i gammalnordisk stil, nickade hon glatt. Lenas vännar bodde förmöget — ifall det nu inte var Lena själv, som kommit på besök till sitt gamla fosterland. Saken låg alls inte utom möjligheternas område och passade bra ihop med en flicka, som alltid haft en viss smak för alla sorters finter och konstgrepp.

— Träffas fröken Fredin eller hennes bekanta? sporde Dana Veyer den tjänande syster, som kom och öppnade. Och i nästa ögonblick befann hon sig i ett stort soligt rum med förtjusande gamla möbler av polerad björk och en kruka med blommande hyacintlökar på bordet framför soffan. I det hon böjde sig ned över de doftande stänglarna, hörde hon dämpade steg och vände på huvudet.

En dam i lätt uringad grå dräkt, kantad med pälsverk, hade stannat bakom henne, och hennes första intryck var en känsla av förvåning, blandad med en viss missräkning. Ända sedan hon trädde in i villan, hade hon varit så gott som säker på att få råka Lena. Och nu stod hon inför en främling, som betraktade henne med ett par ögon av sällsam genomskinlighet och föreställde sig själv som fru Linde, svenska hon också, ehuru gift i Amerika. Hon kom raka vägen från Newyork och hade de färska hälsningar från Helena Fredin, en kär väninna från barndomen. Helena mädde bra och sysslade med film liksom fru Linde själv. Yrket var både intressant och lönande, och vad den gråklädda damen beträffade, hade hon kommit till det gamla landet för att förhandla angående filmer, inspelade här hemma efter Selma Lagerlöfs arbeten. Som fröken kanske visste, var den stora svenska diktarinna mycket på modet i Amerika.

Fröken skakade på huvudet. Hon visste ingenting alls i det fallet och var mera road av få höra talas om sin för detta sköterska än om filmen. Så lustigt

att Lena utvecklade sig till skådespelerska för den vita duken. Men när allt kom omkring, var hon kanske skapad för konsten, om man nu fick kalla det konst och varför inte? Hon hade inte så lite av en våghals inom sig och förr i världen berättade hon de galnaste historier.

Utan att rätt göra sig reda för orsaken, blev Dana Veyer hastigt flämmande röd och den gråklädda betraktade henne uppmärksam. Hon och den unga flickan suto mitt emot varandra och hade verkliga rasansikten båda två, förtjusande i profil men mindre regelbundna sedda framifrån. Den yngre var avgjort vackrast, helt och hållet ljuslagd som hon var med den mjellaste hy, färdig att skifta färg vid varje växling i känslorna. Den äldre ägde ett visst något av återhåll och behärskning i dragen och hela sitt väsen. Hennes ögon voro blåa, sorgsna och fulla av eftertänksamhet. De verkade förgråta och en smula uppmålade och det vågiga bruna håret var tydligen färgat. Hennes sätt att klä sig förrådade hur noga hon studerat sin typ och förstod att understryka dess något trötta egendomlighet är det sakförhållandet att hon för icke länge sedan varit en mycket vacker kvinna.

— Lena talade så ofta om den lilla Dana, började hon plötsligt, och i mig hade hon den tacksammaste åhörarinna. Jag vet ingenting mera betagande än svenska barn. Om hon skrivit till er se'n hon kom till Staterna, har jag ingen reda på. Jag tror hon blev en smula oense med sin matmor, men eljest hade hon visst ingenting ofördelaktigt att säga om fru Veyer. Generalkonsulinnan ska ju vara själva godheten mot alla människor. Inte minst mot de sina — inte sant, fröken? kom det tövande.

Den unga flickan bleknade synbart. — Naturligtvis, utbrast hon, det är ju vår mor och hon kunde göra allt för min bror och mig.

Det blev ett ögonblicks tystnad. Den äldre slöt sina trötta ögonlock och fröken Dana iakttog henne med stickande oro. Vilken mystisk visshet bodde väl inom denna främling? Varför satt hon där så orörlig? Och varför hade hon kommit till Stockholm? Pratet om filmen betydde ingenting — nu — och flickan knöt sina händer. Att det fanns en ömtålig punkt i hennes tidigaste barndom tycktes icke vara någon hemlighet för denna kvinna, men hur långt sträckte sig hennes kunskap? I det fru Linde med ens slog upp sina ögon, stodo de fulla av genomträngande ljus och stillheten i rummet blev någonting att taga på, skälva vid och rygga tillbaka för.

— Ni vet något om mig? mumlade den unga Dana. Hennes stämma var nästan ohörbar, men den äldre gjorde en jakande rörelse och fröken Veyer skälvde i alla leder vid att betrakta henne.

— Men, utbrast hon, hur kan ni, en främling, ha reda på vad som rör mig och de mina?

— Jag är ingen främling, var det låga svaret. Jag kände er, innan ni kom till Veyers.

— Innan jag kom till Veyers? Men... men det vill säga innan jag var född?

— Det vill säga när ni var helt liten... Sex veckor efter er födelse betalade fru Veyer en summa i ett för allt under villkor att era närmaste skulle försvinna ur ert liv.

Flickan var likblek: — Mina närmaste? sporde hon. Men vad ska det betyda? Var det min riktiga mor och min far kanske?

— Någon far hade ni inte, lät det kvävt. Han hade farit till Amerika och jag var ensam med min gamla moster, när min lilla flicka kom till världen. Men vi hade knappast till det nödvändigaste. Och därför må ingen bryta staven över mig, om jag sökte litet dragligare livsvillkor för mitt barn.

— Det vill säga för mig? viskade fröken Veyer andlöst.

— Ja, för dig, lilla Dana Helena... Du har ingen aning om vad fattigdom vill säga... Jag var mycket fattig, tills jag sålde mitt allra käraste... Men från den dagen bär jag den tyngsta av alla bördor — grämelse över mig själv.

Den unga flickan såg upp med en känsla av att hjärtat lyfte sig i hennes bröst. Hur det gick till fattade ingen av dem, men de föllo i varandras armar och höllo varandra så hårt omfamnade att de icke visste vilken av dem det var som darrade mest. Dana lyfte först upp huvudet: — Till hösten fyller jag nitton år, viskade hon brutet. Hur är det möjligt att vi aldrig hört av varandra? Har du varit i Amerika hela tiden, mamma? Och vad har du gjort under alla de åren? Har du det bra nu?

— Ja, lät det sakta, jag har det bra.

— Och du är gift... Inte med min far väl?

— Nej, inte med din far, jag vet inte en gång om han lever. Med en annan.

— Och du... har andra barn?

— Jag har en gosse. Han är tolv år nu och det går bra för honom, men jag hade ett sådant hjärteve efter min flicka, min lilla Dana... Får jag bara se henne en gång, tänkte jag, blir allting lättare... Och framdeles vill du kanske fara över Atlanten och hälsa på mig... Vi ha egen villa vid Michigan-sjön, en vacker villa... Jag förtjänar bra med pengar och ska förtjäna ännu mera för dig, älskade, för dig.

— O min mor, viskade flickan, får jag tala om detta — för mamma?

— För fru Veyer? ropade den andra förskräckt. Men barn, är du tokig? Jag har ju gjort mig av med dig en gång för alla. Men nu har jag sett dig och skall bära denna glädje med mig vart jag tar vägen... Jag reser mycket och filmar på de mest olika platser, och vill du skriva till mig, skulle ingen på jorden vara så lycklig som jag... Det behöver ingen veta — eftersom jag kommer lik en tjuv om natten.

— Lik en tjuv om natten? Ack, säg inte så, utbrast den unga, inom mig är det ljus dag... Och ingenting är som förr... För dem därhemma var jag bara en docka, som de lekte med och hade roligt åt, men dockan ligger i tusen bitar... Hur du än kommit, har du gjort mig till en ny människa, som står inför det stora och är så stark och rik och levande att jag kunde krama ihjäl dig, mor, min lilla mor...

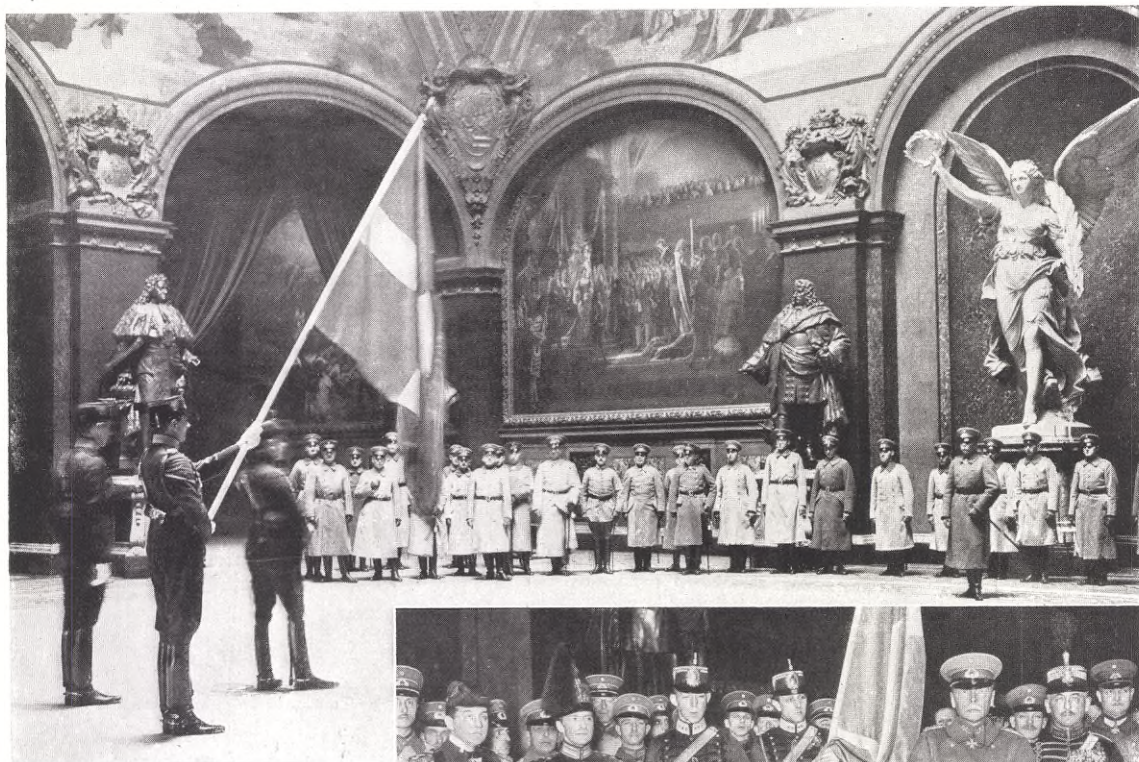
VAD ÄR PRISSÄNKNING?

Frågan synes kanske opåkallad då väl var och en vet svaret: — när ett lägre pris åsättes en artikel eller vara av fullt samma kvalitet och kvantitet som före prissänkningen.

Och dock är vår fråga till fullo befogad. Ty om t. ex. en David bagare finner sina 50 öres bröd stå sig allt för slätt i konkurrensen och därför tvingas övergå till att göra 35-öres bröd och därvid helt naturligt minskar brödets storlek och kvalitet till att på sin höjd motsvara de 35 örena, så må detta vara bagaren obetaget. — Men det synes oss att offentliggörandet av en dylik liten operation också bör klargöra förändringen i format m. m. I varje fall synes oss ordet "prissänkning" icke vara ett fullt adekvat uttryck för vad som skett.

Kanske allmänheten själv finner det rätta uttrycket!

REDAKTIONEN.

SVENSKA OFFICERSKÅREN SKÅNKER EN FANA TILL MINNE AV I KRIGET PÅ TYSK SIDA STUPADE SVENSKAR. En svensk officersdeputation bestående av översten greve G. Hamilton, kapten Rosén och löjtnant Liljewalch, överlämnar fanan i Zeughaus, där den under högtidliga former emottages av general von Seeckt, chefen för Riksvärnet. Överst. Överlämnandet, därunder: Grupp av deputationen och general von Seeckt (x)

Text å sid. 243.

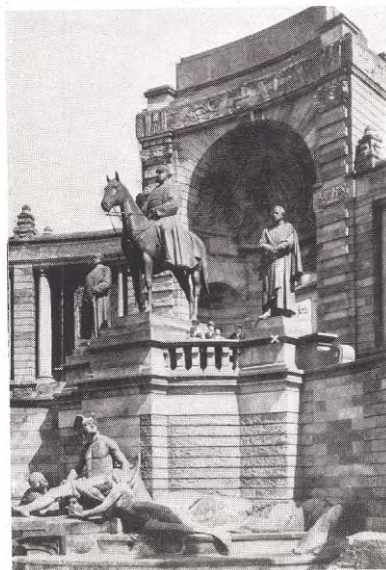
Efter fotografier. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

ATTENTAT MOT KEJSAR WILHELM-MONUMENTET I HALLE. T. v. Monumentet före attentatet med den sedan störtade Moltke-stoden (x), t. h. efter attentatet med denna stöd störtad.

Efter fotografier. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

De politiska lidelserna i det oroliga Tyskland taga sig nu uttryck icke blott i attentat mot människor utan även mot statyer. Natten mellan den 1 och 2 januari gjordes nämligen ett försök att spränga i luften ett stort monument i Halle, bestående av en ryttarstaty av kejsar Wilhelm I, statyer av Moltke och Bismarck samt en grupp av Siegfried och Rhendöttrarna. Minnesmärket skadades endast delvis. Dådet förövades av några helt unga gossar, vilka på detta sätt gävo uttryck åt sina radikala politiska idéer. Händelsen bär för främlingen vittnesbörd om den förvildning, som alltmer griper omkring sig bland det tyska folket.

ETT SVENSKT BLOCKHUS VID BODENSJÖN FRÅN ÅR 1647.

FÖR HVAR 8 DAG AV KOMMENDÖRKAPTEN L STACKELL.

EN TECKNING ÖVER BEFÄSTNINGARNA VID BREGENZ 1642 utförd av en samtida munk och nu förvarad i sta. ens franciskanerkloster. Längst ned synes porten vid "Bregenzer Clause". Upp t. v. ligger skansen vid "Haggen" och t. h. skansen vid "Pfänder" en av de högsta punkterna vid denna del av Bodensjön.

Vidst. bild: SVENSKT BLOCKHUS VID "HACKEN" PÅ PFÄNDERHÖJDEN VID BREGENZ.

Nederst: ÅTERSTODEN AV SKANSARNA I NÄRHETEN AV "HACKEN" samt minnesstenen t. h. Det ställe där svenskarna slog de bönder, som försökte försvara Bregenzer Clause. Stenen har följande inskription: "Här föll den 4 januari 1647 Thomas Romberg den tappra anföraren för Dornbirnarna vid försvaret av Bregenzer Clause mot svenskarna under Wrangel".

Kitter fotografiji — Klöckert Sjöberg, Gbg.

Som bekant ämna svensk-amerikanerna i Kansas till jubileumsutställningen i Göteborg överlämna ett gammalt svenskt blockhus från Lindsborg, sannolikt uppfört av de första svenska emigranterna. Sedan uppmärksamheten nu blivit fäst vid dylika byggnader, kan det kanske intressera Hvar 8 Dags läsare att se en bild av ett gammalt svenskt blockhus från en annan del av världen. Under forskningarna efter svenskminnen kring Bodensjön påträffade undertecknad en teckning av ett sådant försvarsverk från 30-åriga krigets dagar, uppfört av Karl Gustaf Wrangels trupper i närheten av staden Bregenz vid Bodensjön.

Dessa äldre blockhus voro ett slags smärre täckta byggnader sammansatta av trästockar och försedda med ett flertal skottgluggar. Särskilt använde sig Nordamerikas nybyggare härav under striderna mot indianerna. Ursprungligen härstamma blockhusen från Europa, där de sedan lång tid tillbaka brukades i såväl permanenta som tillfälliga befästningar. Även svenskarna använde sig av dylika, bl. a. under 30-åriga kriget, men tyvärr äga vi endast en allmän kännedom om dessa byggnader, åtminstone beträffande tiden före 1650.

Enligt utsago av museiföreståndaren A. Hild i Bregenz skulle ännu på 1800-talets början ett flertal svenska blockhus funnits kvar på höjderna och i skogarna i den kringliggande trakten. Bilden föreställer det sista huset, som revs under 1800-talets senare hälft och stod vid den s. k. "Hacken", en hög bergs-

brant ovanför det till staden ledande passet "Bregenzer Clause".

Dessa byggnader uppfördes av våra landsmän under det år Bregenz var besatt, nämligen år 1647. En del av stadens utanverk övergavs, som känt är juldagsmorgon år 1646 och 40 tunnor guld och en mindre "segelflotta" blevo sedermera svenskarne byte. En av de första punkter, som intogs var skansen vid "Hacken" där det ovannämnda blockhuset sedermera uppbyggdes. Den gamla byggnaden skall vara

Huru gammalt det svenska blockhuset från Amerika är, få vi väl veta framdeles, men som den första svenska emigrantexpeditionen ankom till det blivande Nya Sverige med skeppet Kalmare Nyckel år 1638 är det sannolikt från en senare tid.

Av särskilt intresse är emellertid, att vid jämförelsen mellan ett typiskt amerikanskt blockhus och det svenska från år 1647 finner man åtskilliga likheter. Detta kan tyda på, att de svenska soldatemigranterna i Amerika varit föregångare på området. Sakerligen kan det bli va av ett visst intresse att framdeles undersöka denna fråga, då byggnaden en gång kommer hit.

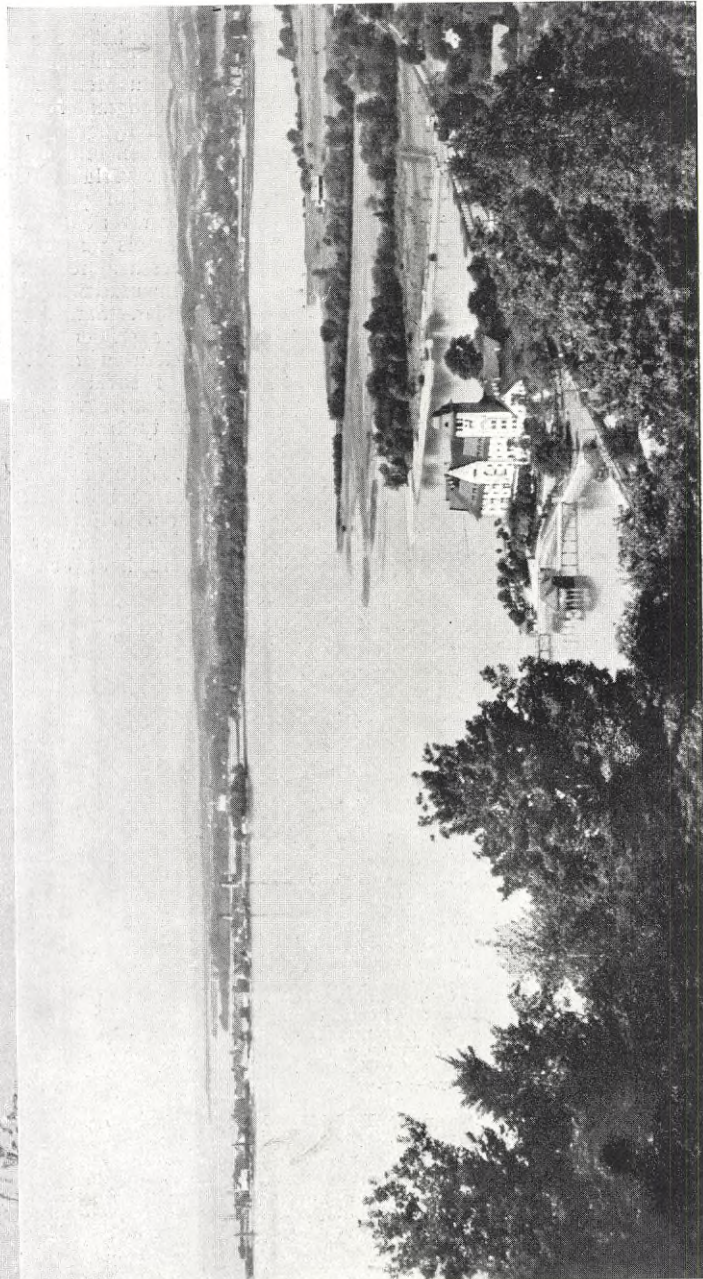

STADEN BREGENZ VID BODENSJÖN med alperna i bakgrunden. T. v. synes en del av Pjänder-höjden.

Widst. bild.

UTSIKT FRÅN "HACKEN" i vars närhet blockhuset stod. T. h. synes Strandoalast Hotellet vid Lockau bakom vilket svenskarna hade en hamn för sin "Bodensjöflotta". I bakgrunden synes östaden Lindau.

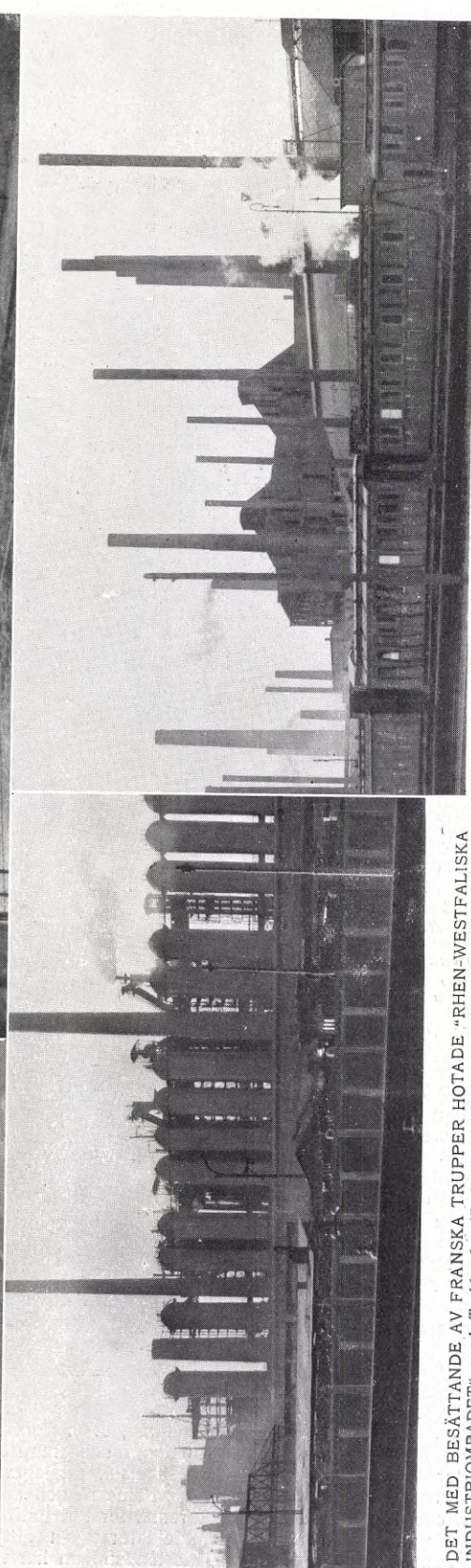
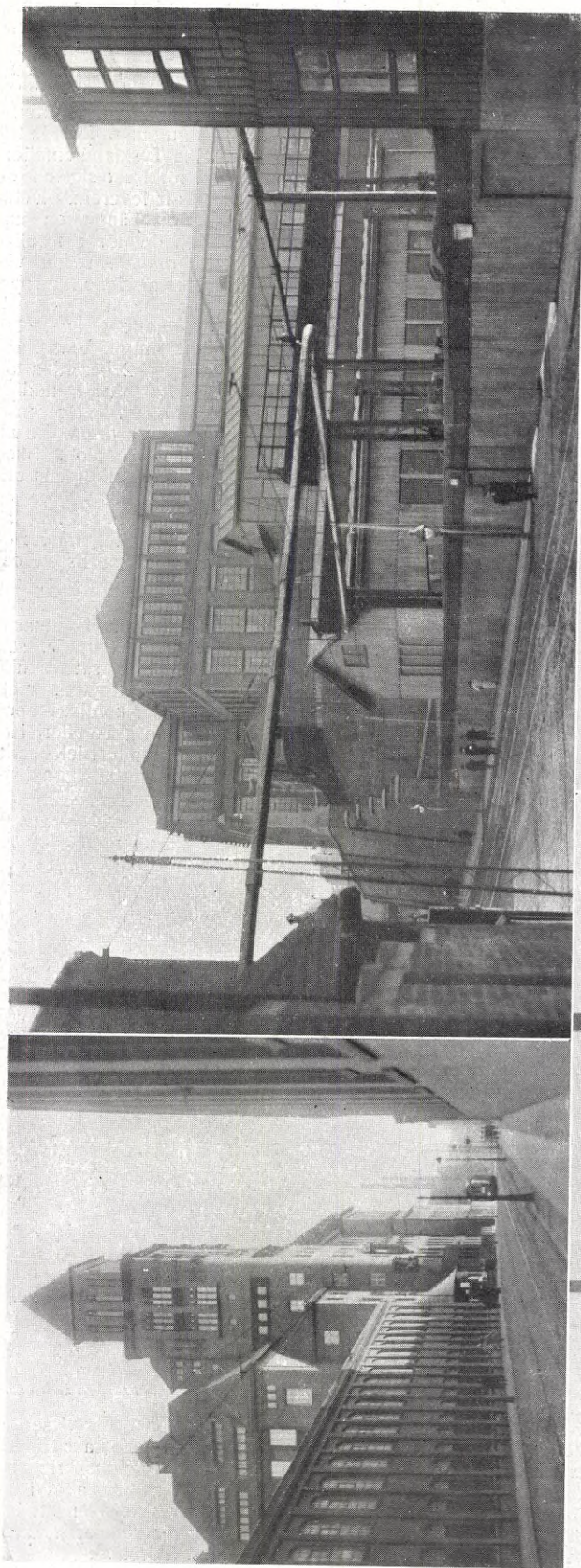
särdeles troget återgiven på skissen, som tydligt framhåller den typiska utskjutande övre våningen och den dubbla förtimringen av väggarna. För övrigt var huset uppfört i tvenne våningar med en mindre vind; avståndet mellan dubbelväggarna var omkring 0.6 m. och fyllt med sten och jord. Den lilla utbyggnaden på gaveln, vilken även återfinnes på gamla stenbyggnader långt före denna tid, hade förutom sin militära uppgift även en sanitär.

Efter fotografier.

Klickat: Aug. Sjöberg. Klichéansat., Cop.

BILDER FRÅN DET HOTADE RUHROMRÅDET.

DET MED BESÄTTANDE AV FRANSKA TRUPPER HÖTADE "RHEN-WESTFALISKA INDUSTRIOMRÅDET" med Tysklands största industriella verk: 1. o. 2. Kruppverken i Essen. 3. Friedrich Wilhelm-hyttan i Mülheim-Ruhr. 4. Tysseverken i Mülheim-Ruhr.

Efter J. J. J. J.

Efter J. J. J. J.

alltmer närmat sig för denna politik omsättning i realiteten. Motsägande uppgifter lämnas om huruvida Frankrike ens för praktiska åtgärders vidtagande ämnar avvakta den 15 januari, då ytterligare 50 mill. guldmark förfalla till betalning, vilka Tyskland emellertid redan nu förklarar sig icke se någon utväg att leverera. Detta skulle då bli ännu en underlåtelse till de förut föreliggande, vilka om de redan vid skadeståndskommissionens på nytt börjande sammanträden den 9 januari bli konstaterade, äro tillräckliga att enligt Versailles-traktatens tillägg 2 berättiga de allierade att vidtaga alla nödiga finansiella åtgärder. De mått och steg, vilka av Frankrike nu förberedas i dess säraktion, vilken emellertid åtnjuter Belgiens och Italiens stöd, uppgivas vara en etappvis skeende besättning av det rika Ruhrdistriktet, främst de stora industristäderna Essen och Bochum, påläggandet av en exporttull, beslagläggandet av kolgruvorna och den från dem kommande skatten m. m. Det område som Frankrike på detta sätt skulle kunna ekonomiskt utnyttja, är ett av Europas rikaste koldistrikt och innesluter därför också ett flertal av Tysklands största industriella verk. Pariskonferensens hastiga avbry-

EFTER DEN FÖR-
OLYCKADE PARIS-
KONFERENSENS
FÖRSTA SESSION
Överst: Englands de-
legerade, premiärmi-
nister Bonar Law (X).
nederst: Belgiens de-
legerade, ministerpre-
sidenten Theunis (1)
och utrikesministern
Jaspar (2).

Forts. fr. sid. 251.

ett nedsättande av skadeståndsbeloppets storlek, dels beviljandet av ett fyraårigt moratorium nödvändigt. Frankrike å sin sida betraktade liksom alltid tillförne hela problemet ur rättssynpunkt och med utgångspunkt från sitt eget ekonomiska behov för främst återuppbyggnad av de härjade landsdelarna, d. v. s. fasthöll vid det gamla skadeståndsbeloppet och framställde åter kravet om panter. Det engelska förslaget förkastades redan från början av Poincaré och ansågs således icke ens kunna bli föremål för förhandlingar. Sedan Frankrike sålunda deklarerat sin alltjämt härskande oböjlighet i skadeståndsfrågan har tiden

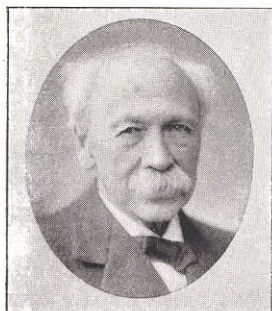

Efter fotografier.

Kliché: Goés Bildbyrå & Klichéanstalt, Gbg

tande och den nu inträdda situationen har visserligen pointerat grundmotsatserna i engelsk och fransk uppfattning i hithörande frågor men ömsesidiga försäkringar om de vänskapliga känslornas fortbestånd hava avgivits och den vidare utvecklingen kommer säkerligen att bli beroende av Frankrikes faktiska göranden och låtanden. Hoppet står nu till Nationernas Förbund.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

E. H. V. TEGNÉR.
*Professor Emeritus. — Lund.
 80 år 13 jan.**

A. HAMBERG.
*Professör. — Uppsala.
 63 år 17 jan.**

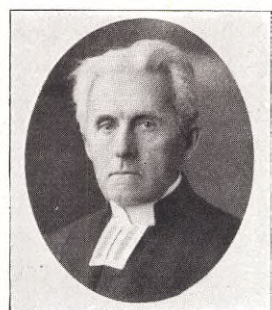
K. A. H. DAHLSTRÖM.
*Professor. — Stockholm.
 55 år 15 jan.**

N. E. G. HERDIN.
*Lektor. Fil. d.r. — Hålsingborg.
 50 år 17 jan.**

J. P. FOGELQVIST.
*Prot. F. d. Kyrkoherde.
 Norraöping — 80 år 16 jan**

P. M. RYD-HOLM.
*Teol. d.r. Prot. Kyrkoherde.
 Göteborg — 70 år 17 jan**

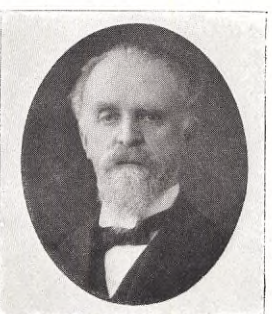
J. A. BERGSTEDT.
*Bibliotekare. — Stockholm.
 70 år 8 jan.**

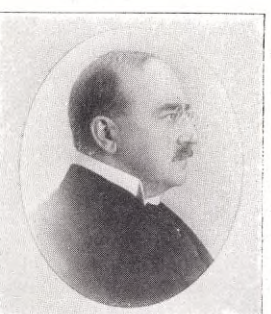
E. EHL N.
*Rektor. — Stockholm.
 50 år 4 jan.*

G. H. T. HOLMBERG.
*F. d. Folkhögskol-föreståndare.
 Stockholm — 70 år 12 jan**

T. T:SON PETRE.
*Bruksägare. Tonsättare.
 Stockholm. — 60 år 17 jan.**

P. A. DAHL.
*F. d. Rådman. Kristianstad.
 55 år 14 jan**

A. I. LYSTRÖM.
*Överste — Boden.
 50 år 11 jan**

K. G. F. RISBERG.
*Bankdirektör. — Göteborg.
 60 år 12 jan.**

J. L. ENGLUND.
*Grosshandlande. — Göteborg.
 55 år 17 jan.**

E. O. N. L. KRUSE.
*Disponent — Stockholm.
 50 år 20 dec.**

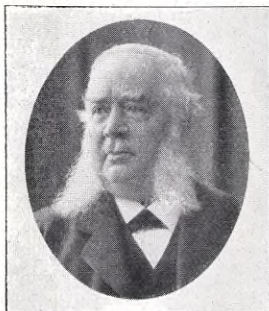

K. F. BJÖRLINGSON.
*Postkontrollör. — Jönköping.
 50 år 12 jan.**

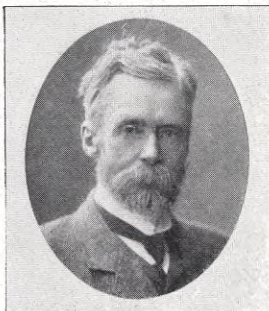
Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

• Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

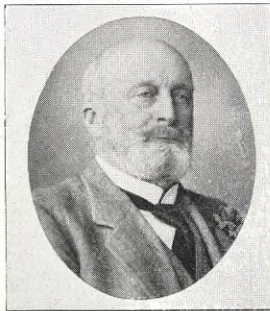
E. B. TERSMEDEN †
V. Hjäradshövding. — Örebro.
F. 1841. † 3 jan.*

C. M. ZANDER †.
F. d. Professor — Lund.
F. 1845. † 3 jan.*

G. FROSTENSON †,
Grosshandlande. — Liatorp.
F. 1847. † 24 dec.*

W. G. VON SCHWERIN †.
Frh. Godsägare. — Skarhult.
F. 1852. † 30 dec.*

Klitché: Aug. Sjöbergs Klitchéanst., Gbg

* Data här nedan.

ESAIAS TEGNER. Stud. 59, fil. dr. 65, doc. i semit. spr. s. å., prof. i Österl. spr. v. Lunds univ. 79–08. Hed.-led. av Skån.-nat. i Lund o. Värml. nat. i Upps. Teol. hed.-dr. v. Köpenh. univ. 94, v. Lunds univ. 12. Led. av bibelkomm. sdn 84. Ledare av Sv. akad. ordboksb. En av de aderton i Sv. akad. 84, led. av ett stort antal in- o. utl. vetenskapl. samf. Biografi o. helsid.-portr. årg. XIV: 15.

AXEL HAMBERG. Stud. 81, fil. lic. 93, doc. i mineral. o. kristallgr. v. Stockh. högsk. s. å., fil. dr. 01, prof. i geografi v. Upps. univ. sdn 09. Delt. som hydrograf i A. E. Nordenskiöld's exp. t. Grönl. 83, i A. G. Nathorst's exp. t. Spetsbergen 98, Erh. av Vetensk.-akad. hälften av Lindboomska belön. 86, guldmed. av allm. konst- o. ind.-utställn. i Stockh. 97, Vahlberg'ska med. i guld av Sv. sällsk. i antropol. o. geogr. 15. Led. av Vetensk.-akad.'s Vetensk. soc. i Upps. Led. av Internat. glaciéerkomm. sdn 97, pres. 14–16; Hed.-led. av Stockh. nat. i Upps. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXIII: 23.

HJALMAR DAHLSTRÖM. Stud. 87, veter.-ex. 91, distr.-vet. i Halmstad 92, stadsv. där s. å., adj. v. Veter.-inst. 94, professor i patologi o. terapi där 97; inspekt. f. Veterinärmedic.-fören 16. Delt. på sin tid verksam i styr-arbetet inom huvudstadens djurskyddstör. Sekr. i Sv. allm. djursk.-fören, sedan 12, ordf. i Sv. gordonsetterkl. 17.

ELIS HERDIN. Stud. 91, fil. lic. 01, fil. dr. 05. E. o. lekt. i Ystad 02–06, lekt. i Hålsingb. sdn 05, rektor f. Hålsingb. hand.-gymn. 07–18. Läroböcks-förf. språkvetenskapl. förf.

JOHAN FOGELQVIST. Stud. 65, prästv. 70, past.-ex. 75, kyrkoh. i Lidköping 76, i Norrköp. Hedv. förs. 80–20. Kontr.-pr. 06–14. Insp. i Lidk. lärov. f. fl. 76–81, f. allm. lärov. 79–81, f. nya elem.-skolan f. fl. i Norrk. 82–85, f. allm. lärov. 89–95, f. Östr. flicksk. 03–11. Emeritus 20. Ordf. i Norrk. förs. gemens. kyrkost. o. nmd 82–86 o. 89–12.

PETER RYDHOLM. Stud. 74, prästv. 78, disp.-prov. 96 past.-adj. i Göteborgs kyrkoförs. 83, komm. där. 88, kyrkoh. i Lundby sdn 97; kontr.-prost i domprostierets södra kontr. sdn 17; teol. dr. i Upps. sistn. år. Led. av kyrkob. för komm. 15. Stadsfullm. i Göteborg. 07–13. Led. av Riksd. A. K. 14–17. Utg. Kyrkolagsedit. fl. uppl. sdn 90.

JAKOB BERGSTEDT. Utex. fr. Tekn. inst. 72, stud. 76, fil. lic. 84, fil. dr. 87. Bibliotekarie o. materialförvalt. v. Tekn. skolan i Stockholm 86–04, kassaförvalt. i Sv. slöjdfören. 88–93, aman. v. Vet.-akad. bibl. 93–94, bibliot. sdn 04.

TEODOR HOLMBERG. Stu. 71, fil. kand. 76, förestånd. f. Tärna folksk. 76–12, o. för lantm.-skolan där 04–12. Medstift. av Gust. Ad. förb. f. Sv. unga krigsmän 04, dess ordf.; av Sv. Riksd. f. sedlig kultur. Utg. ett stort antal skrifter av skiltande kulturellt innehåll.

TORSTEN PETRE. Genomg. lantbr.-skola, har på sin tid ägt egend. i Södermanl. o. Östergöt. o. drivit en betyd. mejeriförelse, samt i Provence. Har egnat huvudsakl. intresse åt musik, stud.-sång f. morfadern, hovsång. I. A. B'rg, f. J. A. Josephsson, Gounod o. Faure. Komp. ett stort antal sånger, pianostycken m. m.

ADOLF DAHL. Stud. 86, hovr.-ex. 89, rådm. i Kristianst. 04–18. Ordf. i Fastigh.-regist.-komm. sdn 17. Ordf. i styrena f. Kristianst. i. tidn. a.-b., a.-b. Balsviks kalkbruk a.-b. Hässelholms verkst. v. ordf. i styrena f. Kristianst.-Hässelh. järnv. a.-b., Tidn. Telegrambyrå a.-b.

AXEL LYSTRÖM. Ujtn. v. Västg. reg. 93, v. F. Göta art.-reg. 94, v. A. Göta art.-reg. (Smål. art.-reg.) 95, ljtn. 98, v. Gen.-staben 03, kapt. där 05, i Smål. art.-reg. s. å., v. Svea art.-reg. 10, major v. Gen.-staben 13, övrljtn. där 16, v. Svea art.-reg. 7, överste v. Gen.-staben 19, överste o. chef f. Bodens art.-reg. 22. Avd.-chef v. Gen.-stabens centralavd. 12–17, v. dess hist. avd. 20, lär. v. art. skjutskola 19–20. Led. av Art.-komm. 08–09 o. 19, av krigsmater.-komm. 15, av handelskomm. 16–17. Led. av Krigsvet.-ikad.

KARL GUSTAF RISBERG. Avg.-ex. fr. Göteborg. hand.-inst. 81, anst. i Skand. Kred. a.-b. huvudkont. i Göteborg. s. å., kassör 91, kamrer 10 kassadir. sdn 14.

LEOPOLD ENGLUND. Efter avslut. skol.-o. hand.-studier anst. i firman Hugo Scharffenberg & Co i Göteborg, en av deläg. av firman sdn 04. Egnat lika stort intresse som förmåga till höjande av svensk idrott, en av vårt lands banbrytare f. idrottsväsendet, är sdn många år led. av snart sagt alla mera betydande större idrottsliga sammanslutningar, ordf. eller v. ordf. i många av dem. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXI: 46.

ERIK KRUSE. Utbild. sig o. prakt. inom brygg.-yrket i Sverige o. utlandet o. anst. 99 som bryggmäst. v. Västerås brygg., v. St. Eriks brygg. i Stockh. 05 såsom kemist, senare bryggmäst samt 21 som disponent.

KNUT BJÖRLINGSON. Stud. 91, e. o. postexp. 92, kontr. 13. Ordf. i Nässjö sekt. av Postj.-män. fören., sekr. i Jönk. l. statsj.-man-före. Revis. av Jönk. stads räkensk. Framstående amatörfotograf har H. 8. D. v. olika tillfällen kunnat visa prov från hans konstfärdiga kamera.

BENJAMIN TERSMEDEN †. Stud. 62, hovr.-ex. 67, v. hvd 71, omb.-man v. Örebro e. bank 72–08, led. av dess styr. 04; omb.-man v. Örebro sparb. 74, dir. i Örebro ensk. sparb. 84, omb.-man v. länets hyp.-fören. 85, ordf. i ränte- o. kap.-försäkr.-anst. 94, Aud. v. Liv.-reg. husark. (nuv. Livreg.-husarer) 82–01, i res. t. 06. Mångårig ordf. i Örebro stadsfullm. jämte ett flertal komm.-uppdrag.

CARL ZANDER †. Stud.-ex. 63, fil. dr. 71, docent i lat. spr. v. Lunc's univ. 75, lektor v. h. allm. lärov. där 78–91, professor i romersk vältalighet o. poesi v. Lunds univ. 91–10. Ordf. f. Lunds stud.-kår 73, hed.-led. av Smål. nation 91. En av Sveriges deput. v. Internat. histor. kongr. i Rom 03.

GUSTAF FROSTENSON †. Etabl. spannm.- o. trävarufirma i Liatorp 69, på sin tid ägare el. deläg. i ängsågar. Har inom sin ort i tagit en fräuskskuten ställning ss. ordf. i komm.-nmd m. fl. kommunala förtroendeuppdrag. Styr.-led. i Sydsv. kred.-a.-b. t. 07.

WERNER VON SCHWERIN †. Stud. 70, jur. fil. kand. 73. Eg. sdn 80 egend. Skarhult m. underlyd. i Malmöh. l. Häradssdomare. Ordf. i styr. f. Ö. Skånes järnv.-bol., styr.-led. i Ystad-Eslövs järnv.-a.-b., Malmö-Tomeilla järnv.-a.-b. Styr.-ordf. i Konstgödn. fabr.-a.-b. i Landskr., i Sv. öljefabr.-a.-b. i Landskr., v. ordf. i styr. na f. Skån. hyp.-fören. o. Högånds-Billesh. a.-b. Led. av styr. f. Skand. kred.-a.-b., huvudman i Frosta sparb. o. Eslövs sparb., ordf. i styr. f. Eslövs brygg.-a.-b. t. dess uppg. i Fören. Skånska bryggerierna. Ord. i rev. f. Sv. sockerfabr.-a.-b. Styr.-led. i Sv. skogssällsk. Led. av Riksd. A. K. 88–99; av F. K. 02–11; led. av särsk. utsk. 91 o. 03; led. av bev. lin.-utsk. 92–99 (v. ordf. 97–99) led. av bankouts. 06–11, ordf. 08–11. Mångårig landstingsman. Stats-revisor 95. Led. av lantbr.-akad.

WILHELMINA (WILMA) LINDHÉ †. F. Hammarsten, ing. 57 äktenskap m. löjtn. sedermera kapt. J. N. Lindhé avl. 96. Sedan giftermålet bosatt i Göteborg. Debut. i bokform 77; bl. hennes mera uppmärksammade arbeten äro "Ragnbild", "Elsa Varg" o. "Ledlyran"; skådespillet "Mödrar" uppf. på sin tid i Göteborg o. på andra platser.

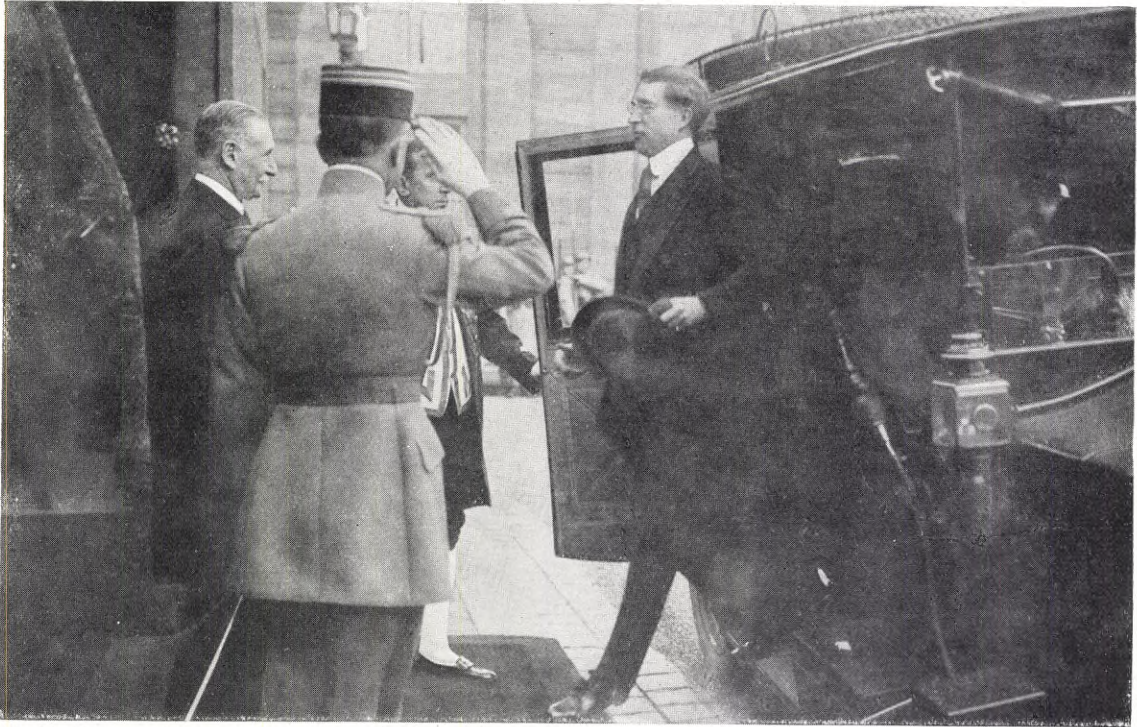

Efter vorstråd.

Klitché: Sjöberg, Gbg.

FÖRFATTARINNAN WILMA LINDHÉ.
F. 1838. † 30 dec.*

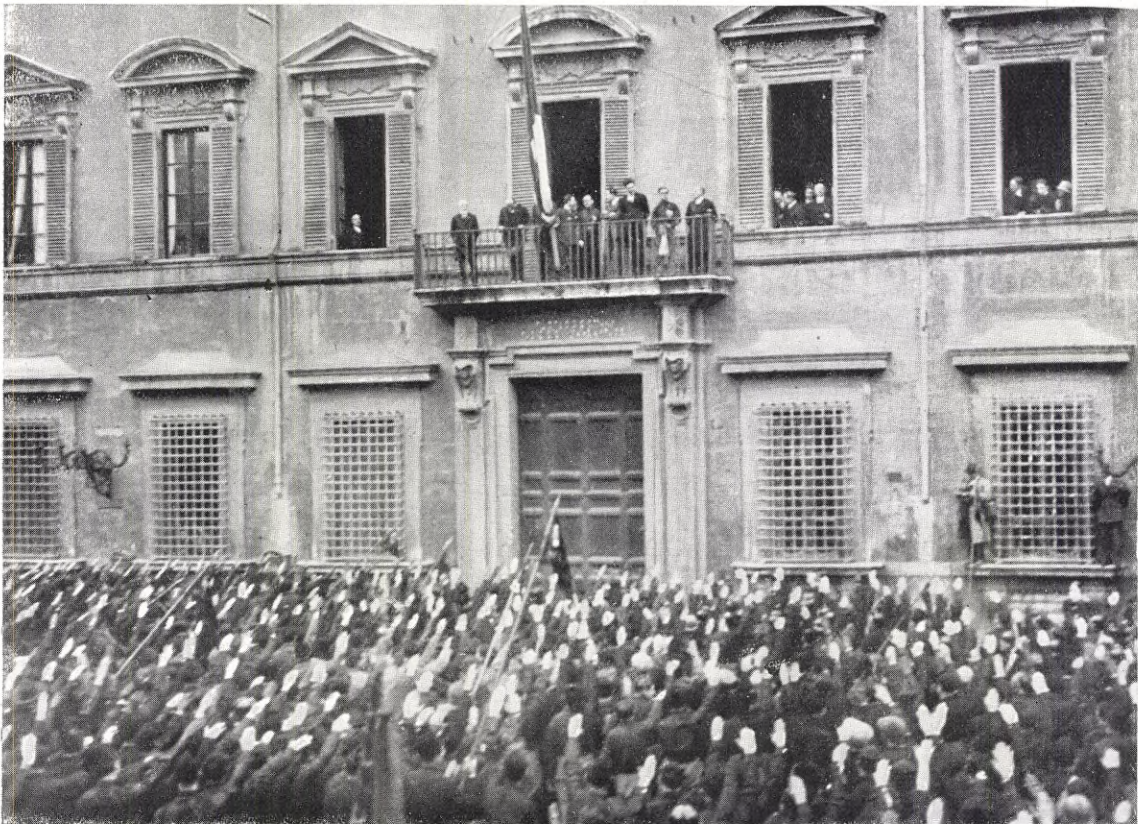
Brevlåda har H. 8. D. icke och har aldrig antagit detta sätt att besvara brev, vare sig anonyma eller ej. Önskas svar å förfrågan, anmärkning, förslag eller vad det vara månne, kan varje hänvändelse till redaktionen räkna med fullkomlig diskretion och snaraste svar i brev.

Efter fotografen

KONUNG ALBERT AV BELGIEN PÅ BESÖK I ELYSÉE PALATSET, där Europas ödespolitik förhandlades innan de två världerna enades om besättandet av de tyska koldistrikten.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Efter fotografen

NYÅRS DAGEN I ROM. Fascisterna ägna en entusiastisk hyllning åt sin hövding, Mussolini, framför ministe palatset.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

1. EN KARAKTÄRISTISK BILD AV FLODEN VAIGAI under den stora översvämningen i Madura den 1 sistlidne december. Våldiga jätteträd rycktes upp med rötterna och omkring 500 hus störtade samman. Flodens stigande skedde emellertid så gradvis att intet människo liv gick förlorat. Värdet av förstörd egendom i Madura stad beräknas lågt taget till omkring 200,000 rupies. I distriktet runt omkring Madura är ödeläggelsen än värre. Hela byar ha bort spolats och järnvägsbanken mellan Madura och Ramnad sköjdes bort på en sträcka av en halv svensk mil.

2. EN TYPISK GATUBILD UNDER ÖVERSVÄMMNINGEN.

3. EN SAMLING "HJÄLPARE" på järnvägsbanken innan de vādade ut i det mer än metersdjupa vattnet på gatorna för att lämna hjälp vid räddningen.

Efter fotos insända av en landsman. Närmast föregående nummer visade bilder insända av en landsman på andra sidan jordklotet: jordböningen i Chile. H. 8. D:s spridning kan ju med skäl sägas vara rätt så omfattande.

Efter fotografier.

Kliché: Go's Bildbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

BILDER FRÅN DEN STORA ÖVERSVÄMMNINGEN I MADURA. SYDINDIEN.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTFORS.